

DONDERDAG 21 SEPTEMBER.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
weeks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dings-
dag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5
in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van één regel
regels f 1.00; en voor elken regel daarboven
centen, behalve 35 centen regelt, voor
plaatsing.

Hoe de Tweede Kamer de ministers persifleert.

Bij het onderzoek der voordragt eener belasting op
inkomsten, heeft zich de groote meerderheid
der Tweede Kamer daartegen verklaard en, in hare
plaats, eene algemeene belasting op de inkomsten
aan de ministers aan de hand gegeven.

Eene algemeene belasting op de inkomsten beveelt
zich in theorie zoozeer door billijkheid aan, dat
het zeer begrijpelijk is, hoe velen, welke alleen op
die theorie letten, haar wenschen te zien invoeren.
In praktijk wordt zij de onbillijkste, de meest
ongelijk drukkende, eene straf der eerlijkheid, de
ernie van den meeneed. Doch, wanneer men over
de kleine bezwaar henecht, haar alleen in theorie
beschouwt, wij herhalen het, is zij de billijkste,
welke men bedenken kan.

Dat dus de gedachte aan haar bij vele leden der
Tweede Kamer opkwam en grooten ingang vond,
is niet te verwonderen, maar, dat men er de invoer-
ing van aan onze tegenwoordige ministers aanbeval
bewijst, dat de Kamer vermaakt hunne verander-
lijkheid van beginsels, hunne zwakheid van karakter
kan.

De Kamer toch was niet onkundig, hoe on-
gunstig in deze zitting de ministers zich
over eene belasting op de inkomsten uitgela-
ten, hoe stellig zij zich daartegen verklaard had-
den. Uit aller naam zeide daaromtrent, in de
zitting van den 27sten mei ll., dus nog geene
vier maanden geleden, de heer SCHIMMELPENNINGK
VAN DER OYE; »Men heeft de invoering van eene
income-tax aangeprezen. Wij hebben in het tijd-
perk van 1795 tot 1805 van zoodanige maatre-
gelen ruime ervaring opgedaan. Er is gedurende
dat tijdperk meer dan 10 percent van het kapitaal,
en meer dan 50 percent van de inkomsten als
buitengewone belasting geheven. En wat was de
uitkomst? Dat de opbrengst der belasting nau-
welijks de helft der raming bedroeg. Ook nu
zouden daarmede niets dan misrekeningen, niets
dan misnoegen en het ongeluk van velen voortvloei-
jen. Wanneer maatregelen van dezen aard wier-
den ingevoerd, zou hier en daar eene veracht-
lijke zelfzucht zich daaraan trachten te onttrekken
en de rest voor anderen daardoor te drukkender
worden. In een land, welks rijkdom grootendeels
sijn roerend, niet te controleren, eigendom bestaat,
zoude het slechts misrekening, meeneed, zedeloos-
heid ten gevolge hebben.» Op gelijke wijze liet zich
de heer ROCHUSSEN uit: »Men heeft van eene be-
lasting op de inkomsten gesproken, en daarbij
het vorig Engeland aangehaald. Ik herinnerde
mij daarbij, dat een schatrijk man mij onlangs
zeide, dat, wanneer hier zulk eene belasting ge-
plaatst werd, hij voor het volgende jaar niets
aan de kroon hebben behoeven te betalen, daar hij met
zijnne kroon bij zijnne kan, gedurende dat jaar
niet verloren dan gewonnen te hebben. Maar
dit dargelaten, ik heb die income-tax, zoo als
zij thans in Engeland bestaat, bestudeerd; ik heb
het dikke boek met de omschrijving der formali-

teiten, die bij de heffing worden gevorderd, door-
gelezen; en die studie heeft mij in mijne overtuiging
versterkt, dat bij zulk eene belasting de gegoede
ingezetenen elk jaar van hun leven, dan voor hen
hoogst onaangename nasporingen ontrent hun ver-
mogen zijn blootgesteld, tenzij men de heffing
naar willekeur bij omslag doe plaats hebben. Hier
is geen ander alternatief dan arbitraire of inqui-
sitoriale maatregelen.»

Op den 12den augustus waren de ministers nog
niet van gevoelen veranderd. De opvolger van
den heer ROCHUSSEN, de heer VAN DER HEIM,
zeide in de memorie van toelichting op het ont-
werp van wet tot heffing eener belasting op
de inkomsten van vaste goederen, enz. »Nogtans
heeft de regering, de algemeen erkende bezwa-
ren, welke aan de heffing eener belasting op
de inkomsten, hetzij volgens eigene verklaringen
der ingezetenen, hetzij volgens taxatie of aanslag,
door tot dat einde ingestelde commissiën, ver-
bonden zijn, volkomen bevestigende, en overtuigd
door de inkomsten, welke soortgelijke heffingen
vroeger hebben opgeleverd, dat dezelve niet aan
het oogmerk zoude voldoen en tevens het bezwaar
der belasting alleen op den eerlijken ingezetenen
zoude door drukken, terwijl minder nauwgezelden
zich de onverschillige wijzen aan dezelve zouden weten
te onttrekken, gelijk vroeger reeds door dezelve
is te kennen gegeven, zwaarigheid gemaakt zoo-
danige belasting voor te dragen.»

Dat het nu den ministers onmogelijk is, om,
zonder zich zelven aan gegronde beschuldiging,
aan den openbaren spot bloot te geven, eene der-
gelijke belasting voor te stellen, spreekt van zelf.
Het waren toch niet punten van minder belang,
welke hen van eene belasting op de inkomsten te-
rughielden; maar het waren zeer gewichtige be-
zwaren, die de ondervinding had leeren kennen.
Misrekening, meeneed, zedeloosheid zouden, vol-
gens hen, de gevolgen dier belasting zijn. Ze-
kerlijk geene zwaarigheden, over welke een mi-
nister zoo maar heen mag stappen ter liefde der
Kamer!

De Kamer weet dit alles; zij heeft het van de
ministers vernomen. Indien zij dus, diens ondanks,
aan dezen het voorstellen van eenen dergelijken
maatregel aanbeveelt, kan men zich dit niet anders
begrijpen, dan dat de Kamer daarmede eene per-
siflage op de vastheid van karakter der ministers
bedoeld heeft. Het is even goed alsof zij zeide: gij
oordeeldet wel, eenige weken of dagen geleden, deze
belasting onmogelijk, nadeelig, gevaarlijk voor de
zedelijkheid; maar dat was zeker, dewijl gij niet
wist, hoe de meerderheid van ons er over dacht.
Wij zijn zoo volkomen overtuigd van uwe ge-
hechtheid aan beginsels, van uwe vastheid en
onafhaakelijkheid van karakter, dat wij begrijpen,
dat, nu gij eenmaal weet, dat wij die belas-
ting ingezetenen, gij spoedig komen en zeggen zult,
dat deze maatregel even billijk als uitvoerlijk
is, dat het hersenschimmen zijn te zeggen, dat de
invoering tot misrekening, meeneed en zedeloosheid
zoude kunnen aanleiding geven, of, zoo dit alzoo
ware, dat dit punten zijn van ondergeschikt be-

lang, welke wijken moeten voor de begeerte om
de inkomsten op gelijke hoogte te brengen met de
uitgaven, welke gij wenscht te doen.

In geen land heeft immer eenige vertegenwoor-
diging zich sterkere persiflage tegen de ministers
veroorloofd, noch sterker bewijs gegeven, hoe zij
over het karakter der ministers denkt, dan de onze
deed, toen zij eene algemeene belasting op de in-
komsten aan de tegenwoordige ministers voor-
stelde.

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND en POLEN.

Van de Poolsche grenzen, 6 sept. Sedert enige
dagen is hier het gerucht in omloop, dat in Warschau
nieuwe, zeer talrijke in-hechtenis-nemingen hebben
plaats gehad. Men zegt, dat de regering een wijd
vertakt staatkundig komplot op het spoor is gekomen,
dat bij haar reeds meer dan 1000 deelnemers zijn
aangegeven, waarvan ongeveer 300 gevangen geest
zouden zijn. Wanneer men het gerucht ook eenigzins
overdreven mag hebben, zoo schijnt er toch iets waars
aan de zaak te zijn, daar men eenige menigte bij-
zonderheden verhaalt, te onzeker echter om nog me-
degedeeld te worden. Of deze zaak spoedig opgehel-
derd zal worden, zoo als in andere landen pleegt te
gebeuren, is te betwijfelen, daar de Russische regering
dergelijke opzetsaamheden niet wil laten. Te Warschau
zijn, allezins de verblinde deelgenooten aan dit kom-
plot, welke in jeugdige onbezonnenheid zich daartoe
hebben laten verleiden, want onder de tegenwoordige
omstandigheden schijnt iedere zamenzwering in Polen
of Rusland een voortbrengsel van waanzinnigheid te
zijn. De regering heeft hare oogen overal, en terwijl
zij van de eene zijde zich zoo populair mogelijk tracht
maken, bewaakt zij van den anderen kant, met buit-
engewone scherpe opmerkzaamheid, alle bewegingen
van eenigzins verdachte personen, zoowel in het bin-
nenste des lands als aan het uiterste einde van Euro-
pa. Siberië of de Kaukasus is het vooruitgang der
zaamgezwoeren, tenzij de regering de draden van
het komplot zoo volkomen in hare hand heeft, dat
zij in staat is de verleiden van de verleiders af te
zonderen, en terwijl zij dezen laat boeten, geen ver-
geven kan. Ik moet er nog bijvoegen, dat de geruch-
ten elkander dikwerf tegenspreken, en het onzeker
laten, of het ontdekte komplot zich alleen over War-
schau en Polen uitstrekt, dan of er ook Russen deel
aan hebben. (A. A. Z.)

DUITSCHLAND.

Schwerin, 23 sept. Naar men verneemt, zal aan
den landdag te Sternburg een vorstelijk voorstel, be-
treffende de aangelegenheid der joodsche onderdanen,
worden gedaan. Kort na den vrijheids-oorlog werd
reeds door den groothertog Frederik Frans aan alle
joodsche familie-vaders het burgerrecht verleend, edoch
werd dit spoedig daarop weder ingetrokken.

Frankfort, 26 sept. Volgens een nog onbevestigd
gerucht, zou Hare Britsche Majesteit, Koningin Victo-
ria, eene uitnoodiging naar Hanover ontvangen heb-
ben. In het geval, dat deze uitnoodiging aangenomen
wierd, zou de aankomst der koningin zamentreffen met
de tegenwoordigheid der vele gekroonde hoofden, die
de groote manoeuvres van het 10de korps des Duitschen
bondlegers bij Laneberg zullen bijwonen. Naar men
verneemt, heeft Z. M. de keizer van Rusland zijn plan
om met Z. M. den koning van Pruissen zich naar die
manoeuvres te begeven, weder laten varen. Intusschen

diant het herhaald te worden, dat eerstgemeld gerucht nog geenszins als authentiek is te beschouwen, ofschoon het volstrekt niet in strijd met de waarschijnlijkheid zou zijn.

PRUISSEN.

Keulen, 15 sept. Het grootse denkbild van den koning van Beijeren, om onder de leden van den Duitschen bond eene vereeniging tot voltooiing van den Keulischen dem-te stichten, moet bij allen de levendigste belangstelling hebben gevonden, en men verzekert hier, dat zijne majesteit de keizer van Oostenrijk met eene jaarlijksche bijdrage van 40,000 fl. is toegetreden.

FRANKRIJK.

Parijs, 17 sept. In den nacht van vrijdag op zaterdag 11. zijn hier te Parijs talrijke politieke arrestatiën gedaan. Sedert eenige tijd droeg de politie kennis dat zich een genootschap had gevormd, met het doel van onlusten te verwekken, en dat hetzelfde eerlang bijeen moest komen, om over het ten uitvoer leggen harer voornemens te beraadslagen.

In gezegden nacht zijn de voornaamste leden van dat genootschap bij eenen wijnkooper, in de straat Pastourel, nabij de straat van den Tempel en in onverschieden andere wijken, gearresteerd geworden. Men zegt ten getale van onstreeks twintig. De bij hen gedane huis-onderzoekingen hebben tot het inbeslag nemen van oprerige geschriften, wapenen, kardoesen, buskruid enz. geleid.

Bijna al die gearresteerden behooren tot de klasse der ambachtslieden, de meesten zijn berooiden lieden, die reeds sedert lang niet *wiklen* werken, en daarom het beginsel van gemeenschap van goederen omhelzen.

Sommigen willen het bekend geworden zijn van dit komplot voor de ware reden gehouden hebben, om welke koningin Victoria niet te Parijs gekomen zou zijn, alzoo men reden had te vreezen, dat er in plaats van een welwillend hoore, kreten van: *Weg met het Engelsch bondgenootschap!* zouden zijn aangeheven geworden.

Telegrafische depesches. Perpignan, 15 sept. Den 13den had de nieuwe kapt.-generaal Aroz, die te Barcelona met omtrent 5000 man op de citadel was opgesloten, nog geen blijk van zijne tegenwoordigheid gegeven. *Prin* bevond zich even werkeloos te Gracia met een bataljon en ettelijke honderd nationale

Binnenlandsche berichten.

s Gravenhage, 19 sept. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, heeft de voorzitter der vergadering kennis gegeven, dat tot leden der commissie, bestemd om een adres aan Z. M. op te stellen, in antwoord op de kennisgeving van hoogstanzelven, wegens de gelukkige bevalling van H. K. H. mevrouw de prinses van Oranje benoemd zijn: voor de 1ste afdeling, de heer van Hoorn van Burgh; voor de 2de, de heer van den Bosch; voor de 3de, de heer Boreel van Hogelanden; voor de 4de, de heer van Rappard; voor de 5de, de heer *Hindopen*.

Daarna zijn de beraadslagingen hervat over het ontwerp, houdende nadere bepalingen nopens de wet op de regterlijke organisatie.

De heer *Menso* zou gaarne zijne toestemming aan de wet geven. Immers zou daarbij eene bezuiniging tot stand komen, iets waartoe zoo algemeen de wensch bestaat, daar men, alvorens tot nieuwe lasten toevlugt te nemen, de overtuiging wil hebben, dat alle mogelijke bezuinigingen geschied zijn. Hoe gaarne ook, mag hij echter de voordragt niet goedkeuren: 1o. omdat dezelve in strijd is met de grondwet; 2o. omdat de voordrachten, door eene aanneming der wet, niet door de nadeelen worden opgewogen; 3o. omdat de wet een nadeeligen invloed zal uitoefenen op de gevoelens van een gedeelte der ingezetenen.

De heer *Scheers van Harencarspel* betreurt de wijze, waarop de tegenwoordige regterlijke magt tot stand is gekomen. Dezelve strekt om den provincialen gest aan te wakkeren; zij is strijdig met eene goede regtsbedeeling en nadeelig voor de schatkist. De redenaar zal zich bij het onderzoek nopens de onderhavige voordragt door geen provinciaal of plaatselijk belang laten leiden, en de regering dank weten, dat zij een stap gedaan heeft tot vereenvoudiging van dat noodlottige stelsel. In de grondwet ziet de spreker geen bezwaar voor de aanneming der wet. De grondwet laat aan de wetgeving de magt om een hof over eene of meerdere provinciën daar te stellen. Over eenige

bezwaren, welke de wet mogt opleveren, moet men, om het goede, welke dezelve aanbiedt, heenzien.

De heer *de Jong* betreurt het, dat men, nadat het justitieel gebouw slechts vijf jaren opgetrokken is geweest, er thans reeds aan denkt hetzelve te sloopen. Hij betreurt dit ook, omdat daardoor een nieuwe twistappel bij de natie wordt opgeworpen, en het niet als het gelukkig oogenblik moet beschouwd worden, om een provinciën in hare jaarlijkse belangen te kweten, en dit alleen ten enigeering financieel voordeel te draagen. De redenaar zou zich echter door die bezwaren, van welk gewigt ook, niet laten afschrikken om voor de wet te stemmen, ware hij van de grondwettigheid van den maatregel overtuigd. Dit is echter het geval niet. Hij beschouwt de voordragt in strijd met de grondwet, en als geschikt om eene geregeldede bedeeling van het regt te beletten. De tegenwoordige inrigting der strafzaken laat, volgens den redenaar, weinig te wenschen overig. Door eene wet, zooals die thans wordt voorgedragen, zal dit gedeelte van het regtswezen veel te lijden hebben. De spreker gelooft, in het welbegrepen belang der regering, de wet te moeten afstemmen.

De heer *Luyben* bevestigde de grondwettigheid van den maatregel. De grondwet wil een hof voor elke provinciën. De uitlegging, welke sommigen aan deze bepaling geven, zou van de uitzondering een regel maken.

De heer *Snouck Hurgronje* verklaart zich mede tegen de voordragt. De heer *Luzac* bestrijdt de voordragt uit vier oogpunten. *Eerstelijks* betoogt de redenaar de onbevoegdheid van den maatregel. Wanneer men veranderen en verbeteren wil, dan moet dit volledig geschieden. Dan had men de oprigting van twee hoven moeten voorstellen, de criminele justitie aan de regibanken opdragen, en het te groot aantal arrondissement-regibanken en kanton-regibanken te verminderen. — *ten tweede* acht de spreker de verdeling der hoven niet goed. Bij dezelve zullen Noord- en Zuid-Holland, welke op slechts twee uren van elkander verwijderd zijn, elk een hof bekomen, terwijl negen provinciën slechts drie hoven zullen erlangen. — *ten derde* verklaart hij zich tegen het ontwerp, omdat daarbij aan den koning de directe aanstelling van al de leden der nieuwe hoven opgedragen wordt. Het is zoo; oorspronkelijk, bij de instelling der geheele nieuwe regterlijke organisatie, was dit zoo. Maar deze eens ingesteld zijnde, acht de spreker het aan de grootste bedenking onderhevig, om alles wederom op losse schoeven te stellen. Op die wijze zouden alle regterlijke ambtenaren onzeker over hun lot moeten zijn, zoelang de afschaffing welligt later van nog meerdere hoven het minimum zal bereikt hebben. — *ten vierde*, eindelijk, verklaart zich de redenaar tegen de wijze van pensioneren. De ambtenaren zijn voor hun leven aangesteld, en hunne bezoldiging kan, naar de overwegende wet der billijkheid, niet tot op $\frac{1}{2}$ verminderd worden. — Ten slotte betoogt de spreker de noodzakelijkheid van eene herziening der grondwet. Zonder deze is er aan geene goede, volledige herziening van de organisatie der regterlijke magt te denken. Hij hoop, dat daartoe spoedig, in den tijd van vrede, door de regering het initiatief moge genomen worden, voor dat zich daartoe ongeschikte medehelpers mogen opdoen.

De heer *van Panhuys* bestrijdt mede de voordragt, voornamelijk uit het oogpunt der grondwettigheid.

De heer *Cornelie* verklaart zich tegen het ontwerp, ook uit het oogpunt betrekking van Limburg tot het Duitsche verbond. Het antwoord der regering, op de deswege in de afdelingen gemaakte aanmerking, is hem niet voldoende voorgekomen.

(Bij het vertrek dezer was de heer *Vytwerff Sterling*, mede tegen de voordragt gestemd, nog aan het woord.)

— Het bulletin van heden wegens H. K. H. de prinses van Oranje is van dan volgende inhoud:

» H. K. H. mevrouw de prinses van Oranje heeft eenen goeden nacht doorgebracht en bevindt zich zoo wel als de omstandigheden zulks toelaten.

» Z. K. H. de jonggeboren prins is welvarende.

Everard, med. dr.

Ter Winkel.

Nijmegen, 13 sept. De fuselier van den Broek, van het 1ste bataljon, 1ste regiment infanterie, in garnizoen te Grave, die bij het spiegelgevecht, op de Wijchiensche Heide, door eenen laadstok gewond is geworden en omtrent hetwelk door het *Handelsblad* van den 19den augustus 11., no. 3672, zeer overdrevene berichten werden gegeven, alsof deze soldaat voor doog

was weggedragen, en, zoo men wilde, reeds overleden was, — heeft sedert eenige dagen de garnizoensmerie, als volkomen hersteld, verlaten en verrigder naar behooren zijne dienst.

Men vermeent zulks openlijk, tot geruststelling der betrekkingen van genoemden soldaat, te moeten mededeelen. Het ware te wenschen, dat het *Handelsblad* niet zoo ligtvaardiglijk zulke alarmerende artikelen van zijnen correspondent uit Nijmegen plaatste, door deszelfs overdreven bericht van deze weinig beduidende zaak, de rust van verscheidene huisgezinnen verstoord is geworden.

ANTWOORDEN der regering op aanmerkingen gemaakt tegen de twee jarige staats-begrooting, over de jaren 1844—1845.

(Vervolg en slot van no. 186.)

Departement voor de zaken der roomsch-katholijc eeredienst.

2de AFDEELING.

De begrotingen over 1842 en 1843 werden tot een bedrag van f 11,949,000 gearresteerd; nadat, zoo geheim committé bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als daarna bij de Eerste Kamer, het systeem van defensie opengelegd en aangetoond was, dat de genwoordig bestaande organisatie vereischt werd, aan de bepalingen bij het 8ste hoofdstuk der grondwet naar behooren te voldoen.

Geene belofte tot verdere vermindering werd gevorderd, veel min gegeven; doch niettegenstaande dit alles, is de begrooting van 1844 en 1845, in inbegrip van een aanzienlijk montant voor *buitengewone uitgaven*, nog vijfmaal honderd twee en zeventig duizend guldens minder, dan de begrooting over 1842 en 1843.

Men meene niet, dat zulk eene uitkomst gereedelijk en zonder bezwaar heeft kunnen worden verkregen.

Ten einde een denkbild te geven van den invloed, welchen de genomen maatregelen op het *personeel der officieren* bij het leger gehad hebben, zal het geraden zijn te zeggen, dat de sterkte daarvan op 1e Januari 1840 nog bedroeg . . . . . 2163 hoofden dat hetzelfde thans bedraagt . . . . . 1744 »

en derhalve verminderd is met . . . . . 419 hoofden

Daarbij kon het echter niet blijven, vermits, volgens den aangenomen voet van formatie op vrede, welke met 1844 en 1845 definitief in werking moesten komen, het overcomples aan officieren alleen bedroeg:

Bij de infanterie	47
» » cavallerie	56
» » artillerie	52
op non-activiteit	142

Totaal 297 officieren.

Het is dus gereedelijk na te gaan, welk lot het leger te wachten staat, indien de voorgestelde begrootingen volgens de meening van sommige leden der wetgeving vatbaar waren, om blootelijk met globale sommen worden vermindert.

Het beginsel, waarmede men bij de formatie van instelling van het *Limburgsche Bonds-contingent* te werk is gegaan, steunt geheel en al op het bepaalde bij artikel 1 van de grondwet.

Limburg is, volgens dezelve, behoudens dertelke betrekkingen tot den Duitschen Bond, eene Nederlandsche provincie.

Als zoodanig heeft het dus verplichtingen, maar heeft die ook omtrent den Duitschen Bond.

Deze laatste zijn tweeledig.

Het zijn bijdragen in geld en in manschappen.

Met is billijk, dat de eerste eenvoudig uit de staatsbegrooting worden gekweten, omdat de inkomsten van het hertogdom onbepaald in de Nederlandsche schatkist vloeijen.

De uitgaven zijn echter *betalingen voor Limburg* en niets meer, doch de wettigheid daarvan kan geenen redelijken twijfel onderworpen zijn, vermits zij bij de tractaten zijn voorzien en op de grond rusten.

De bijdrage aan manschappen te leveren, of de menstelling van een Bonds-contingent met al het daartoe behoort, verderde echter eene bijzondere gelling, omdat de *Limburgers*, bij uitzondering, de overige Nederlandsche ingezetenen, in betrek staan tot den Duitschen Bond.

Als een deel toch van den Nederlandschen Staat heeft Limburg verplichtingen te vervullen ten aanzien van de nationale militie.

Als deel van den Duitschen Bond eveneens, ten aanzien van het leveren van een contingent aan het leger.

5de AFDDELING.

De herstelling der inrigting op den vorigen voet te... Ook kan men niet toegeven, dat dezelve daar... Voor de behoeften van het land te uitgebreid en te kostbaar zoude wezen. Het is waar, dat de gelegenheid bestaat, om nog meer kadets, dan er zijn, op de militaire academie te plaatsen, doch de beperking is voor het oogenblik noodzakelijk, omdat er nog zoo vele overcomplete officieren zijn, en men daarop moet letten, ten einde het getal van de academie komende kadets die, na voleindigden cursus als officier dienen geplaatst te worden, in evenredigheid zij met de behoeften tot aanvulling der openvallende subalterne officiers-plaatsen. Er wordt dus juist gezorgd dat het bewaar, waarvoor vrees wordt gekoesterd, zoo veel mogelijk worde voorgekomen.

Deze inrigting is overigens op een wezenlijke behoefte gegrond, wanneer men nagaat, dat ook in andere landen tegenwoordig op dezelfde wijze, voor de goede en wetenschappelijke opleiding der officieren wordt gezorgd, en men, vooral bij het gemis van uitgebreide strijdrachten, waken moet, dat van dezelve eenmaal door de kennis en het beleid der officieren, de meest mogelijke partij worde getrokken. Indien men zich meermalen beklaagt, dat er in eenen betrekkingen zin zoo weinig voor de toekomst kan worden gedaan, dan is het de instelling der militaire academie, welke aan het vaderland, te zijner tijd, de nu daarvoor aangewend wordende uitgaven rijkelijk zal vergoeden. Zij heeft in vele opzichten niet alleen de goedkeuring, maar men mag zeggen, de bewondering van de kundige beoordeelaars weggedragen. Men bedoelt de vreemde militairen, wier beoordeeling het meest onpartijdig kan worden geacht. Theorie en praktijk worden hand aan hand beoefend, en de geleerde inrigting kan met der daad als een sieraad van het vaderland worden beschouwd.

Er is tevens dienstbaar aan de belangen van onze Overzeesche bezittingen, en verdient ook uit dit oogpunt, een bijzondere behartiging.

XI. HOOFDSTUK.

Departement van Koloniën.

Deelname: Kosten van het departement, is op dezelfde wijze in alikelen voor het personeel en het materieel gesplitst, als bij alle andere hoofdstukken der staatsbegrooting, en daar nu die wijze van behandeling geene stof tot aanmerkingen heeft opgeleverd, is het niet duidelijk, waarom dezelve speciaal bij het departement van koloniën ondoelmatig wordt geacht.

De kosten van het aanwerven, voeden en onderhouden van recruten voor de koloniale dienst, zijn uitgaven van eenen geheel koloniaalen aard en worden daarom niet gebracht op de staatsbegrooting. Dit uitgaven worden gevonden uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen, welke begrooting een post voor dat onderwerp aanwijst.

Ad. 2. Het denkbeeld is niet juist, dat aan de militaire academie te Breda een koloniale bijdrage zou worden verstrekt; wel wordt uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen bestreden een gedeelte der studie-kosten van de kadets, die zich bepaaldelijk naar de Oost-Indische dienst bestemen, maar die tegemoetkoming wordt verdeeld aan de ouders of toegenaden dier jongelingen, en geenszins aan de academie.

Daar dit eenmaal een uitgaaf van zuiver koloniaalen aard is, reeds voorkomende op de koloniale begrooting, kan dezelve niet andermaal worden uitgetrokken op de staatsbegrooting.

Ad. 3. Het koloniaal karakter van de hier bedoelde uitgaven, in waarheid hoogst twijfelachtig zijnde, zal dezelve, na ommekomst van de loopende contracten, niet langer worden gekweien uit de koloniale fondsen. In geen geval echter, zal die uitgave kunnen voorkomen op het XIde hoofdstuk, als betrekking hebbende tot de Rijnvaart, waarmede het departement van koloniën geene bemoeijing heeft.

1ste AFDDELING.

Kosten van het Departement.

Art. 2. De toelage van den waarnemenden secretaris-generaal bij de begrooting van het departement gebragt wordt, derhalve uit 's rijks kas gekweten, en niet ten laste van de Oost-Indische opbrengsten.

2de AFDDELING. Pensioenen.

De veronderstelde fout van f 1,000, met betrekking tot den post van pensioenen, bestaat niet. De som van 3 500, voorkomende op den bij de begrooting behorenden uitgewerkten en toelichtenden staat, heeft betrekking tot het jaar 1843, en is zamengesteld uit de f 2,500, voor wachtgeld van een lid van den voormaligen raad van koophandel en koloniën, en uit f 1,000 bestemd tot aanvulling, casu quo, der jaarwedden van den voormaligen secretaris-generaal bij het departement van koloniën, thans griffier bij den Hoogen Raad. Deze aanvulling in de laatste jaren niet gevraagd zijnde, en waarschijnlijk in de toekomst zullende vervallen, zoo is, blijkens de memoriën van toelichting, voor 1844-1845 alleen het bedoelde wachtgeld van f 2,500 opgebragt, met weglating alzoo van de gemelde f 1000.

Het koninklijk besluit van 29 augustus 1842, no. 108, is bij de onderhavige begrooting wel degelijk toegepast worden.

Dezelve bevat geene sommen meer voor wachtgeld, zijnde de wachtgeld van de ambtenaren Schas en Fabot opgenomen geworden onder het totaal der pensioenen, uit hoofde van de waarschijnlijkheid, dat die ambtenaren tot pensioen zullen moeten voorgedragen worden. Overigens heeft eene voorloopige, maar desniettemin nauwgezette, herziening der pensioenen, ten laste van dit departement, tot slotsom gekad, dat de toepassing der gronden, bij gemeld koninklijk besluit vastgesteld, geene noemenswaardige vermindering daarin zal te weeg kunnen brengen.

Wat omtrent de uitvoering uitgeven.

Het uitgaven van sommen welke bij de wet bepaaldelijk zijn toegestaan, zoo als bij de onderwerpelijke wordt voorgedragen, kan niet geacht worden in strijd te zijn met de grondwet. Het zoude tot eene noodlooze optoering van het cijfer der begrooting leiden, indien men de som van f 500,000, voor dit onderwerp in uitgaaf bragt, daar dezelve tot nog toe steeds is gevonden uit de vrijvallende uitgaven van de verschillende departementen van algemeen bestuur, en men nog nauwer verplicht is geweest ter dier zake eene regularisatie op volgende begrootingen aan te vragen.

Bij het uit den aard onbestemde dezer uitgaven, kan dan ook niet vooraf, zelfs bij eenige gissing, worden opgemaakt, welk aandeel in de aangevraagde som aan ieder departement zoude moeten worden toegekend, en het doel der bestikbaarstelling van deze som zoude grootendeels worden gemist, indien, door de affectatie van een gedeelte derzelve aan ieder departement van algemeen bestuur, in de behoefte van een ander departement, hetwelk meer onvoorzien uitgaven mocht hebben, dan het aan hetzelfde vooraf toegekende aandeel bedraagt, niet kon worden voorzien.

Na de zeer aanzienlijke bezuinigingen, welke thans in bijna al de hoofdstukken der gewijzigde begrooting zijn gebragt, is het te voorzien, dat bij sommige departementen de meeste artikelen weinig of geenen ruimte zullen overlaten, om reeds in den loop van het dienstjaar, tot overschrijving op andere artikelen waarop, door onvoorzien omstandigheden, meerdere behoeften kunnen ontstaan, te worden overgeschreven, zoodat schier alle buitengewone, thans niet te voorzien uitgaven, op ieder onderdeel der begrooting van zoodanig departement, waarschijnlijk niet bij af- en overschrijving uit andere artikelen van hetzelfde hoofdstuk zullen kunnen, maar uit de aangevraagde som van f 600,000 zullen moeten gevonden worden; weshalve een vermindering dier som aan de regering onraadzaam voorkomt.

Overigens wordt gerefereerd tot het gegeven antwoord op eene gelijke, bij de overweging der thans loopende begrooting gemaakte aanmerking, waarbij toen reeds is te kennen gegeven, dat, ofschoon de som voor onvoorzien uitgaven ter beschikking van den koning wordt aangevraagd, over dezelve niet anders dan op de gewone wijze wordt beschikt, dat is, bij besluiten welke door den minister van financiën, als met het beheer en de betafing belast, worden gecontrasigneerd.

Jagersouden stichten.

Aan de Redactie der Arnheemsche Courant. In de tweede editie van het Handelsblad van 11 september, komt eene tegenspraak voor van eene door den ondergeteekende geopperde stelling: «dat het »gouvernement zooveel te hooge vracht betaalt voor »den overvoer der producten van Java, dat op dit »objekt eene besparing van twee millioen gulden mo-

»gelijk is.» De schrijver dezer tegenspraak heeft juist geraden: de ondergeteekende behoort tot den kleinhandel. Zijn voorbeeld volgende, zoude ik kunnen gissen dat hij reeder is, en het derhalve zeer natuurlijk vinden, dat hij met eene eventuele verlaaging van vrachten niet is gediend.

Het bekend zijn van ons beider maatschappelijke positie brengt ons echter niet nader tot de oplossing der vraag, of het geoorloofd zij, dat de staat twee millioen gulden bezuinige op den vervoer der producten van deszelfs koloniën. Ik zeg geoorloofd, want de mogelijkheid, om de goederen van Java tot f 110 + 15 pCt. met Nederlandsche schepen overgevoerd te krijgen, wordt door den reeder niet ontkend. Mijn stadgenoot schijnt te meenen, dat deze bezuiniging niet geoorloofd is:

1o. omdat de bestaande reederijen alsdan slechte rekening zouden maken;

2o. omdat het strijdig zou zijn met het doel der instelling van de Nederlandsche handelmaatschappij.

Wat het eerste punt betreft, zoo ben ik het met den reeder eens, dat, bij eene vracht van f 110 + 15 pCt. vele dure, kwistig ingerigte, getuigde en bemande schepen niet vrij te varen zullen zijn; doch geenszins, dat elke reederij op Oostindien tot deze vracht, welk zou moeten geven. Laat het gouvernement aanbevelen f 100 per last, voor recht, wettelijk op elkander volgende reizen, en wij zullen aan de Noord de stevens zien oprigten van nieuwe bodems, die het probleem zullen oplossen.

Het tweede punt zoude ik kunnen toegeven, daar het van de kwestie onafhankelijk is. Het gouvernement toch, als eigenaar van goederen, die van Java naar Nederland moeten worden gebragt, heeft met de statuten der Nederlandsche handelmaatschappij even veel te maken als met die eener vennootschap, die welligt morgen te Blokzijl zal worden opgericht, met het doel om halkan naar de Oost te zenden en daarvoor eene vracht van f 250 te bedingen. Daar echter het woord er staat, heb ik op no. 2 het volgende te zeggen.

Het doet mij genoegen, dat de reeder verstandig genoeg is om niet te ootkentien, dat wij het weinigje, dat onze nijverheid nog beteekent, aan de handelmaatschappij verschuldigd zijn. Dit ligchaam heeft hier te lande veel nut gesticht; doch bevindt zich op een valsch spoor, wanneer het als commissaris van het gouvernement met reeders verhandelt, om de vrachten omhoog te houden. Wat toch geeft aan de Nederlandsche handelmaatschappij recht om mild te zijn ten koste van den staat? Wie, om door hare weigering tot bevrachting van, na zeker tijdstip, gebouwde bodems, den scheepsbouw te doen kwijnen, en de kans te verminderen om nieuwe schepen tot lagere koers te bevrachten? Zonder mededinging geen vooruitgang.

Toen in het geheel geen lust tot scheepsbouw bestond, was het goed gezien, denzelfden door premien en hooge vrachten in het leven te roepen; maar, de impulsie gegeven zijnde, had men aan de zaak haren loop moeten laten. Men had bij voorkeur de nieuwste schepen tot dalende vrachten moeten aannemen; zoo zouden wij welligt thans niet van de Amerikanen behoeven te leeren, hoe reederijen goede schepen kunnen bezitten en nogthaus bij lagere vrachten voordeel opleveren.

Ik besluit met eene aanmerking: velen spreken van bezuiniging, maar weinige willen dezelve. Que nos destinées s'accomplissent!

Rotterdam, 12 sept. 1843.

Een gepatenteerde.

Verdiensten van geneeskundigen.

In den Moniteur Parisien van den 24sten juni 11, vindt men het volgende bericht:

»Le Roi, sur le rapport de M. le ministre de l'agriculture et du commerce, a décidé, qu'une médaille serait décernée à M. le docteur BORDEAUX, de Bordeaux, pour le courage et le dévouement, dont il a fait preuve, lors de l'épidémie de suette miliary, qui a affligé, il y a un an, les départemens de la Dordogne et de Lot-et-Garonne.»

Een ander blad laat op dit bericht volgen:

»Il est trop rare, que les médecins, et surtout les médecins de province, reçoivent du pouvoir quelque témoignage de considération et de gratitude, (tout »comme chez nous, kan de Nederlander, met eene »Fransche spreekwijze, daarbij roepen) pour que nous »soyons pas empressés d'enregistrer ce fait, ne fut- »né que comme bon exemple.»

